

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáca u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, április 18.

Eszmék — Jelszavak.

A világ legdemokratikusabb népe, hol a függetlenség és egyenlőség apai-anyai öröksége minden polgárnak, az amerikai Egyesült Államok népe harcra kap.

Ez a nép a civilizációban vezet már régóta. Vallásilag más felekezetek iránt türelmes a legkifogástalanabb módon, a maga felekezete iránt kötelesség tudó a minuciózításig. A tudományokban új irányokat szab s találmányainak alig tud nyomába kullogni felfedezéseivel a tudós Európa.

Ipara hasonlíthatatlanul fejlett, éppen azért át tudja törni a védvámokat és erősödik a mienk rovására. Államformája idealisan egyszerű, területe nagyobb mint egész Ausztrália, olyan nagy mint Európa összes államaival együtt, míg népessége az Európa 375 milliójához képest csak 69 és fél millió.

Területe tehát van untig elég, sokkal több mint amennyit a lakosság szükségel, vagy csak felhasználni is képes volna, hisz míg Magyarországon egy négyzet kilométerre 37 lakos esik, addig az Egyesült Államokban csak 7. Nem is bántja semmi és senki, hiszen csupán az az egyedüli nemzet, mely teljesen maga parancsol magának, miért harcol tehát!

Kapzsiséga készíti.

Ki dobja a jelszót, a jog és humanizmust, mint harczának okát, de midőn ezt mondja, tudva nem mond igazat, hiszen évek óta meg akarja venni ezt a

szigetet a spanyoloktól 200 millió dollárért, mit az idén is felajánlott. Meg venni nem tudta, hát elveszi, ereje van hozzá. Hiszen az Egyesült Államok és Spanyolország harcában egy dúsgazdag és egy szegény nép, 69,000,000 ember 17,600,000-rel fog szembe szállni.

Könnyű itt az eredményt előre látni. Amellett Amerika mindenben igen praktikus. Hadsereget nem tart, mert az a 30,000 rendes katona ily óriási államban hadseregnek nem nevezhető s így sok sok 100 milliót, mit az európai államok hadseregeikre évenként kidobnak, megspórol szépen Amerika.

De emellett gondoskodik róla, hogy a legjobb találmányokat a hadi dolgokból megszerezze magának. Az ágyu, puska nem kér enni és ha jobb mint a másik féle, akkor rosszabb katona kezébe kerülve is egalizálva van a két fél hadi ereje.

Hirt vettünk róla, hogy egy új találmányu ágyu löveget (1895-ben lett feltalálva) kipróbált a kubai felkelésnél Amerika és a próba jól talált, mert egyetlen löveg 100 yardnyi területen minden élet megsemmisít, s a próba lövésnél egy lövés 30 spanyolt és két ágyu üteget tett tönkre. Mire jó tüzérség, vagy képzett katonaság ilyen hadi felszerelés birtokában?

A harcz a két nép között a senátus határozata után elkerülhetlennek látszik. Az Amerikaiaknak jó üzletet hoz, a nagyhatalmak érdekes tanulságokat várnak tőle a hadi tengerészetet illetőleg, Spanyolország el veszíti egyik legérdekesebb birtokát. Aztán? bevégzett ténynyel ke-

rülünk szembe és napi rendre térünk az események felett.

De mi is, akik figyelemmel kísérjük a társadalmi életet és annak irányító eszméit — levonjuk a tanulságot ebből a dologból.

Az utilitarizmus, a kalmár szellem ma a társadalmi mozgalmak rugója és a politika szelleme. Az önzés a nap, mely körül bolyong, forog minden. S az önzés megöli az eszmét, a leglisztább, legszentebb eszmét is, mert maga számára elfogadja ugyan, sőt becstelenségnek tartaná megszegni, de mással szemben nem törődik vele.

Amerikában honi plánta a szabadság, egyenlőség, testvériség, de csak a szent és sérthetetlen Unióbeliek számára. Itt ne nyulj hozzám, másokkal szemben azonban nem kötelez. Így hámozza ki az önzés az eszmék belét, s ami megmarad belőle, az csak a héjja, a forma, — pusztán jelszó, mások félrevezetése, vagy csunya dolgok kendőzésére való.

Az eszme éltet, a jelszó lenyüggő, az eszme közkinccse a tömegnek, a jelszó taktikai fegyvere egy-egy klikknek, az eszmét megölni sem lehet, a jelszótól lassankint megcsömörlik az ember.

Önzés mellett eszme nem uralkodhatik, kincseit a tömegre ki nem áraszthatja, mert magán vagyonná teszi az erősek klikkje, kik jól élnek belőle, míg a tömegnek csak a szép héjja, a jelszavak jutnak.

Eszméi, remek eszméi volnának korunknak, de megöli a kor szellem önző volta.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Tévedés.

Irta: Stella.

— El Darányból anyám, el, nem akarok közelében lenni, nem akarom, hogy valami is emlékeztessen az utolsó napokra. Elakarom feledni, ki akarom törölni az életemből azt az időszakot, mely annyi szenvedést, annyi fájdalmat okozott mindkettőnknek, neked ép úgy, mint nekem. Hidd édes anyám, oly jól fogom majd magamat érezni innen távol, új emberek, új körülmények között, hogy a hely, a viszonyok ismeretlen voltára felbreszti érdeklődésemet minden iránt a mi most közönyös, kigyógyít apathiámból, visszaad önmagának. Csak most majd jó állást kapjak! De remélem, hogy kapok is! Megsegít az isten! Neked nem leszek terhedre és legalább érvényesítem azt a keveset, a mit tudok.

— Segítsen az Isten gyermekem, legfőbb, legforróbb óhajom, miszerint a lépést, melyet most tenni szándékozol soha se legyen okod megbánni. Én jól akartam veled s akármit beszélj is ellenszenvről, borzalomról, szenvedésről, — a miket érezni vélsz csupán, — én mégis nyugodtan tettem volna sorsodat kezeibe. Jólétet, kényelmet biztosítottam volna neked, no meg a mi mindennél fontosabb a férfi igaz nagy vonalmát s hidd édes leányom, ezek oly fontos tényezők, hogy a mai reális világban

pláne szegény leánynál a minő te is vagy, éppen nem megvetendők. Nem akarlak kényszeríteni, nehogy szemrehányással illethesz; tégy a mint jobbnak látod, de engem aztán ne okolj!

E párbeszéd özvegy Kereskéné és leánya között folyt. Kereskéné u. i. korán özvegyiségre jutva, csakhamar megismerte az élet nyomorúságát, a harcot kenyérért, a küzdelmet a lélettért. Férjét rajongásig szerette s midőn az egy szép napon hülés következtében veszélyesen megbetegedett s nemsokára meghalt, a még igen szép fiatal nőt az örüléstől féltették. Kétségbeesése oly nagy, fájdalma olyan mély volt, hogy a család nem remélte őt három piczi gyermekének s az életnek megtarthatni. Hanem a gondviselés ha csapást mér reánk, erőt is ad annak elviselésére. Kereskéné is át-esse a nagy krízisen, a gyermekeire kellett, hogy gondoljon. Kitanulta hát a postát s befolyásos ismerősei közbenjárására csakhamar állásra is tett szert, mely neki, valamint családjának tisztességes megélhetést biztosított.

Csendesen élt hát a kis család, a munkának és emlékeknek szentelve életét. A nő ifjú és szép volt, sok kísértésnek kitéve, de ő hű maradt halottjához s a kísértésnek ellentállt.

Egyetlen leánya volt, a kit szeretői szeretett. Irma rá is szolgált e nagy szeretetre, mert gazdagon meg vala áldva mind azon tulajdonokkal, melyek a nő ékei s melyek őt mindenki előtt szeretetre méltóvá tevék.

Alig tölté be 17-ik évét, megjelent az első kérő. Jómódu derék ember, megállapodott,

komoly gondolkozásu, kinek kezeibe egy nő sorsát bizvást letehetnék. Az anya nem is késett a válaszzal, azt híven, leánya is egyetért vele, mert hát a fiatal emberrel szívesen volt együtt, sokat mulatott.

Az ifju elég szimpatikus volt neki, míg szándékait nem ismerte, de a mint a szándék tudomására jutott, egyszerre megváltozott. A fiatal ember e változást jó jelnek vévén, komolyan fellépett s milyen meglepetés érte, midőn nem kapott inye szerinti választ. Irma szívesen mulatott vele, de férjeül mást akart. Ezt aztán kereken meg is mondta. A fiatal ember érzelmeit a vonakodás, vagyis inkább visszautasítás csak fokozta, azért hát az anyjához fordult. Az anya pedig minden rendelkezésére álló eszközt felhasznált, hogy leányát a házasságra rávegye. »Boldoggá teszsz engem, meg mindnyájunkat, megmentesz a szegénységtől, kis testvéreidnek megalapítod a jövőjét s áldani fogunk mindnyájan» mondá. Irma tetszett magának mint áldozat, mint a családja jólétének megalapítója, hosszú vonakodás után »igent» mondott. Hanem mint menyasszony csakhamar belátta, miszerint az áldozat mint hozni készül, erejét meghaladja. Határozottan lépett tehát fel s olyan ellentmondást nem tűrő erőlyel követelte viszonya felbontását, mikép az anya képtelen vala megadni. Irma ezután nevelőnői állást foglalt, hogy legalább ha nem is segít anyja sorsán, de könnyítsen azon.

Egy grófi házhoz jutott, hol kedves, sze-

Azért, aki a mai kor durva realizmusát irtja, aki idealizmust próbál plántálni a társadalomba, aki az önző kalmár szellemet kiöli, Istennek tetsző dolgot cselekszik az, mert az önzés ellenáll a szeretetnek, pedig szeretet az Isten és csak ezen Istennel lehet igazság és haladás a földön.

Amerika és Kuba messze vannak tőlünk, de ami a harcot okozza köztük, az önzés, a pusztító jelszavak uralma, a klikkek korrupciója; az nagyon közel. Ennek üzenjenek háborút, ez méltó háboru volna a XIX. század sokat emlegetett felvilágosodása és humanizmusához.

P—y.

Három új törvényezik.

A tegnapi hivatalos három új, szentesített törvényezik közöl. Ezek: a VII., a mely Fiume város közigazgatási bizottságára vonatkozik; a VIII., amely a postatakarék betét maximumát az eddiginél kétszer akkora összegre (2000 korona helyett 4000 korona) emeli; s végül a IX., a mely a Galacz és a keleti kikötők közt fenntartandó rendes gőzhajózási összeköttetés iránt a kereskedelmi miniszter és a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság közt kötött szerződést tartalmazza egész terjedelmében. Mindhárom törvényezik április 14-én nyert szentesítést.

ORSZAGGYÜLES

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril 18.

Ma minden kellék meg volt ahhoz, hogy az unalom jól érezhesse magát a Házban. A hétfői megszokott szürkeség ma még szürkébb volt, a melyet az üvegtáblán át még csak egy fénysugár sem zavart meg. Az elnöki széken Berzeviczy Albert ül. És hogy a keret teljes legyen, Sima Ferencz beszél. Mondani sem kell, hogy nem éppen sok honatya hallgatja. Pedig meg kell vallani, nemcsak új hangot, hanem új eszmét is vegyített a lelkészi javadalom kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásába. A mit Hermann Ottó nangoztatott mindig,

rény modora, képzettsége, simulékony természetéért nagyon megszerették. Egy év folyt le minden említésre méltóbb esemény közbejött nélkül. A második év változatosabbnak ígérkezett, mivel a gróf egyetlen fia mellé — ki a gymnázialis osztályokat volt végzendő — nevelő jött a házhoz.

A két paedagogus nem látszott rokonszenvezni, bár a grófné elhatározá őket egymásba szerelmesíteni s ha sikerül összeházasítani. E terv nem volt oly könnyen kivihető, mivel Rékássy csinos külső s gazdag szellemi tehetségekkel megáldva elbizakodott, kényeztetett fiú volt, s a szerény, bár szintén csinos nevelőnőt észre sem vette, bármint igyekezett is a grófné arra, hogy figyelmét reá irányítsa. Irmának imponált ez és csakhamar érezni kezdte, hogy szíve van, mely csaknem hallhatóan tik-takkolt a nevelő láttára. Megakartá hódítani, azért cselhez fordult. Az uradalmi ügyvivőt — ki egy idő óta a háznál tartózkodott — kegyének minden jeleivel kitüntette s mintegy kényszeríté, hogy udvaroljon. Ez szívesen, szinte hévvel tette azt, hisz csinos, kedves volt a leány!

Rékássy nem tűrt rivalist maga körül, s azt gondolta, ki a legény a csárdában. Persze, hogy ő volt a legény! Nem volt nehéz az ügyvivőt kiűzni a nyeregéből. Irma is segített, de a grófné is. Rékássy hiúságból tette a mit eddig tett, de a mint közelebből megismerte Irmát, belátta, miképp itt komoly merénylet

van ellene tervezve, nem muló szenvedély, szalmaláng az amit most érez, de komoly, igaz szerelem — legalább ő úgy hitte.

Az ifjak eljegyzék egymásnak magukat, s egy boldog, virág illattal, napsugárral, madár csicsérgéssel telt időszakot éltek át. De hát a bűbajos álom nem tartott soká, a férfi volt az aki hamarabb felébredt. Ügyvédnek készült, szép tehetsége, nagy szorgalma jövőt ígért nekik, de addig még sok időnek kellett eltelnie, a leány nem várhat addig. »Lépj a bírói pályára« mond a leány, s az ifju megígérte, de nem a lelkével, az ajka sutogott még édes szép dolgokat a leány fülébe, de a lelke messze, messze kalandozott már innen.

Megunta ezt a nagy szerelmet, melyet elnyernie oly könnyű volt. Így váltak el. A leány, hogy anyjához menjen s az ifju tanulmányait folytatandó.

Leveleztek eleinte sűrűn, hasábotak tettek ki a szerelmi ömlengések, a leány az ifjunak írt, míg amaz mind hidegebben, mind ritkábban válaszolt. Egyszerre a levelek elmaradtak s Irma levelei, melyek a hallgatásokat kutatták, melyek telve valának szemrehányással, felbontatlanul érkezének vissza.

A leány kimondhatatlanul boldogtalan volt. Nem aludt, nem evett csak sirti, siratta elveszett boldogságát, rombadőlt reményeit, kesergett, amint csak egy csalódott szív kesereghet.

Egyszer anyja örömtelt arccal lépett be

dig a vallás fölé helyezi. Elismeri, hogy sok aggodalom fér e javaslatához, melyek nagy részében ő is osztozik, de elismerését ki kell fejeznie, a ki a segélynyújtás által saját hitfelekezete is aggodalmait rosszalta, sőt nagy megnyugvásukra szolgál, hogy a segélyt állandóan, sőt a viszonyokhoz képest fokozatosan megnagyobbítva kapják.

Reflektál ezután Simának a szekularizációra nézve mondott beszédére és kijelenti, hogy abban nem osztozik, nem akar oly áldatlan harcot felidézni. Ő a békés megoldás híve.

Elnök: Berzeviczy, jegyzők: Lakatos és Nyegre.

Napirend: A lelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Sima — a földosztó.

Sima Ferencz: Azt mondja, hogy az a terület, a mely századokon keresztül oszlopja volt a társadalomnak, a hazának, ma sokszor 2—300 frt jövedelemből kénytelen megélni.

A püspöki kar, a melynek ma rengeteg kiterjedésű birtokai vannak; azt hazafüi jutalmaképp kapta. Ámde a kormány a birtokra ráteheti a kezét és rá is fogja tenni.

Az állam — ugymond — vegye kezelés alá a papi javadalmakat és jövedelmüket egyházi és népnevelési célokra fordítsa.

Azután a szekularizáció mellett beszél. Azt mondja, az egyházpolitikai törvényjavaslatok után azt várta volna az egész ország közvéleménye, hogy a kormány továbbra is gyökeres reformokat léptessen életbe.

Ehelyett azonban beadtak egy tökéletlen javaslatot, mely nem felel meg az ország közvéleményének és melylyel a kálvinista papok teljesen ki lesznek szolgáltatva az államhatalomnak.

Reflektál Zichy János gróf beszédére és azt mondja, hogy Zichy katolikus léte rámutatott arra, hogy ezen törvényjavaslat nyílt támadás a protestáns egyház ellen.

Foglalkozik azután Tisza Kálmán beszédjével és azt mondja, ha kinyomatnák azt Zichy János beszédjével együtt, hát Tisza saját presbytériumában buknek meg.

Azután foglalkozik a 48-as párt magatartásával, a mely, habár kifejtette, hogy homlok-egyenest ellenkezik a 48-as alkotásokkal, mégis elfogadja a javaslatot. Ne csodálkozzék tehát senki, ha ő ezen meglepetését fejezi ki. Végül kijelenti, hogy a javaslat neki sem általánosságban, sem részleteiben nem kell.

Fabiny aggodalmai.

Sima után Fabiny Teofil, a volt igazságügyminiszter és az ág. evangélikus egyház egyik világi feje kelt szólásra.

Kijelentette, hogy az állam érdekét min-

dig a vallás fölé helyezi. Elismeri, hogy sok aggodalom fér e javaslatához, melyek nagy részében ő is osztozik, de elismerését ki kell fejeznie, a ki a segélynyújtás által saját hitfelekezete is aggodalmait rosszalta, sőt nagy megnyugvásukra szolgál, hogy a segélyt állandóan, sőt a viszonyokhoz képest fokozatosan megnagyobbítva kapják.

Reflektál ezután Simának a szekularizációra nézve mondott beszédére és kijelenti, hogy abban nem osztozik, nem akar oly áldatlan harcot felidézni. Ő a békés megoldás híve.

Fabiny—Apponyi mellett.

Ami Apponyi határozati javaslatát illeti, elismeri, sőt kívánta volna, hogy a kérdés annak intenciói szerint adassék meg, de gyakorlati szempontból nem tagadja el azokat. Hiszen a lelkészi jövedelmek megállapításához most is teljes egy év volt szükséges, hátha még a javaslat most visszautasítatik a bizottsághoz, melyen nehézségekbe ütköznek az egyházi adók átlag mennyiségének megállapítása, mert hiszen még ma is vannak olyan szegény egyházak, melynek hívei *hagyomány és mézben szolgáltatják adójukat*. Mindazáltal a törvény végrehajtása alkalmával Apponyinak az evangélikus egyház intencióival megegyező szellemi javaslatát s mintegy figyelmébe ajánlja.

Azokkal szemben, a kik az egyház autonómiáját féltik, hogy a javaslat nem vág az egyházak főrendelkezési jogkörbe.

Kéri a minisztert, hogy ha a lelkészi dotáció megállapításánál nem vette figyelembe a felekezetek lélekszám arányát, legyen legalább a külön segélyeknél erre tekintettel.

Tiltakozik az ellen a felleg ellen, mintha a kongrua rendezés a protestáns egyházak jutalma lenne egyház politikai magatartásukért. Szólv is megszavazta az egyházpolitikai törvényeket, a kötelező polgári házasságot. Ugyan ő mindig arra törekedett, hogy miként lehetne kötelező polgári házasság nélkül a házassági jogot egységesen rendezni s csak akkor fogadta el a kötelező polgári házasságot, a mikor belátta, hogy más megoldási mód a hitfelekezetek jogegyenlőségnek sérelme nélkül lehetetlen.

A szászoknak nem kell a kongrua.

Molczar Oszkár: Mem tarthatja elfogadhatónak a javaslatot, melyben semmi czélszerűt nem lát a felekezetekre. A kormány még csak arra sem érdemesítette a felekezeteket, hogy a javaslat benyújtása előtt legalább kérdést intézett volna a dologban hozzájuk. Szinte lehetetlen, hogy a XIX. század végén két egymással

hozzá egy ujságot mutatva, mely Rékássy Imre végzett joghallgatónak X-be történt kinevezését tartalmazta.

— Ezért hallgatott — mondá az anya — nem akart addig írni, míg el nem jöhet érte! Meglásd lányom, még boldog leszel!

— Hát a felbontatlanul visszaküldött levelek? — veté ellen a leány. — Elköltözött időközben bizonyára és Pesten nem találják ám oly könnyen fel az embert, mint falun.

Irma újra remélt! Írt neki most X-be gratulálva a kinevezéshez egyszersmind szemrehányásokat téve a sok szenvedésért, mit hallgatásával okozott.

Lázás türelmetlenséggel várta a választ, mely mint hívé elveszett reményeit volt visszaadandó. Meg is jött az csakhamar a következő tartalommal:

Tisztelt Nagysád!

B. levele a legnagyobb meglepetés volt számomra, a mely valakit érhetett! Nem tudom hogyan jutok a szerencséhez kegyedtől kineveztetésemhez gratulációt kaphatni, de csodálkozásomat még inkább felkelté, hogy Nagysád nekem hosszú hallgatásomért, — mely mint írja, Önnek oly sok szenvedést okozott — szemrehányásokat tesz. Igazán nem találok szavakat csodálkozásom kifejezésére, mivel én Nagysádot nem ismerem, soh' sem láttam, bármin' igyekezem is életem minden mozzanataira visszaemlékezni, nem sikerül felfedeznem,

homlokegyenest ellenkező bünyői rendszer egymás mellett ugyanazon időben kifejezést nyerjen. Az egyik jog igazság és szabadság elveitől vezérelve az egyéni és bírói függetlenséget tartotta mindenkinek felett szem előtt, s a másik, mely minden jogigazság és szabadságot szinté zsarnokilag elnyom.

Hallatlan, hogy Magyarországon a 19. század végén cenzúra, bírói végzés nélkül elfogatások stb. miatt szót kell emelni.

Végül határozati javaslatot nyújt be, hogy a javaslatot vegyék le a napirenről.

Szünet után gróf Csáky védte a felekezeti-nélküliséget.

Végül Polonyi szólalt fel, kifizetve Fabinyi lutheránus politikáját.

Megint egy szerelmi dráma.

(Saját tudósítónktól.)

A cinikus kegyetlenségnek, az erkölcsi feslettségnek és az állatias indulatoknak sokkal több jeleivel találkozunk nap mint nap, semmint azt hinnők is, ma a 20-ik század küszöbén.

Egyébként rendkívüli nagyra vagyunk szellemi előrehaladottságunkkal és azzal, hogy mily kitűnően van berendezve társadalmunk az anyagi és szellemi előhaladottság ezerféle segédeszközével és biztosítékával. Csak azután mikor olyan esettel állunk szemben, mint a minők a gyilkosság és öngyilkosság, akkor döbbentünk meg és akkor látjuk, hogy mennyire kár kérkednünk a haladás, közművelődés nagyhangú frázisaival; mert bizony félelmetes módon megnyilatkozik — még pedig gyakorta ám — az állat az emberben.

Az alábbi eset is világosan ezt mutatja, erre vall. Igazi tradédia, a melyet maga az élet rendezett, s a mely tragédia, a mely borzasztó, oly undorító is.

Ez legalább az a kép, a melyet tudósítónk leírása elének tár. A tudósítás maga különben így hangzik:

Örvénd, ápril 17-én.

Véres eset történt itt tegnap, a mely az egész falut felkavarta szokásos nyugodt hangulatából. A véres szerelmi dráma, mert erről van szó a következő.

A czivódó házastársak.

Már évek óta együtt éltek vadházasságban Juhász Benedek, egy kis-telek gazda és

Major Piroska bábaasszony. A törvénytelen házasság csendes békességet és boldogságot ígért ugyan az első évi együttlét alatt, — de hiába, nem volt rajt még sem az Isten áldása. A házastársak közti jó viszony mind jobban jobban mulni kezdett, helyébe a pör-patvar és czivakodás lépett.

Ennek jó részt az volt az oka, hogy az asszony nagyon is mértéktelen pálinka-ivásra adta fejét. E miatt zsörtölődött vele a férje, aki minden áron le akarta szoktatni az asszonyt erről a rut szenvedélyéről. De nemcsak ennyi volt az oka annak, hogy Juhász-éknál napirenden volt a czivakodás. Mert az asszony, férje mellett nagyon jó szemmel nézte Vincze András, az örvéndi halottkémét is. Ezt ugyan férje inkább csak sejtette, mint tudta, de mind a mellett ez a körülmény is megbontotta a házi békét.

A közvetlen előzmények.

Pénteken, e hó 15-én történt, hogy Juhász úgy déli 1—2 óra tájban haza jött Mezőtelegről, ahol orvosságért járt. Alig, hogy hazaérkezett, az asszony mindjárt azzal az óhaj-tással állott elő, hogy szeretne pálinkát inni. Juhász semmi áron sem akart ez óhajtnak eleget tenni; de az asszony folytonos unszolására végre mégis engedett és elküldte őt a korcsmába, hogy hozzon onnét fél liter pálinkát. Mikor aztán az asszony hazakerült az itallal, arra kezdte biztatni Juhászt, hogy jó lenne, ha átnéznének a szomszédhoz, Vincze András, mert bizony az is jó néven venné, ha megkínálnák egy-két korty pálinkával. Juhász ez ellen sem tett semmi ellenvetést. Így azután átmentek Vinczehez és ott csakhamar barátságos pálinka-ivás kezdődött, hármásban.

A kinek felnyitott a szeme.

Italozás közben Juhász kinézett néhány pillanatra az udvarra. Mikor visszatért, az udvarra nyíló ablakon keresztül azt látta, hogy Vincze András és Major Piroska nagyban csókolóznak. Hát ettől aztán felnyitott Juhásznak a szeme, de meg a vér is a fejébe futott. Rajta rontott az enyelgőkön és csunyán lehordta mindkettőt, de különösen Vinczét. Ez felpattant és első mérgében fejszét fogott Juhászra. De a hatalmas termetű Juhász el-

kapta az ütésre emelt kézesuklót és dühös dulakodás után kicsavarta a fejszét Vincze kezéből, miközben annak homlokán a fejsze kisebb sebet ejtett. Az asszony megrémülve haza futott.

A jegyzőnél.

Vincze ekkor a jegyzőhöz sietett, hogy panaszt tegyen Juhász ellen, a ki őt tulajdon házában főbe kőlintotta a fejszével.

De még jóformán el sem mondhatta panaszát, már betoppant Juhász is, aki igazolni jött magát s elmondta az esetet úgy, a mint történt.

A hevesen vitakozó, ittas két panaszt azután összeszidta a jegyző s kijelentette előttük, hogy elunta már a köztük folyton megújuló czivódást s hozzátette, hogy az esetben, ha nem maradnak békében, mindkettőt kikergeti a faluból.

Erre Juhász csak annyit mondott:

— Soha se vitessen a jegyző ur engem; elmegyek én magamtól is!

Ezzel aztán hazament.

De vagy másfél óra mulva ijedt és zavart képpel újra beállított és ötölvé-hatolva elmondta, hogy — mig ő itt volt — felesége odahaza elmetszette a nyakát és jóformán el is pusztult már.

A színhelyen.

A jegyző rögtön értesítette a csendőrséget s azokkal és Juhászzal együtt a Juhászek házába sietett.

Borzasztó látvány tárult a szemük elé, mikor a szük, földes padlóju szobába léptek.

Az ajtó balra egy szalma-fonatu divány előtt ott feküdt Major Piroska óriási vértócsában, holtan. A hulla mellett nyitott borotva hevert a földön s a hulla nyakán egyellen egy, óriási seb tátongott.

Az első pillanatra is nyilvánvaló volt, hogy ez az egyetlen vágás okozta a halált.

De az mindjárt gyanút keltett a jelenlévőkben, hogy a Juhász állítása szerinti és ittas állapotban elkövetett öngyilkosság mellett éppenséggel nem bizonyított semmi; maga a hatalmas vágás éppen ez ellen bizonyított.

Faggatni kezdték hát Juhászt, aki mind jobban megzavarodott és sok faggatás után

hogy Darányban — mely helyiségnek hol-létét két napi szorgalmas kutatás után tudtam meg — ismerőseim vannak s pláne olyan közeli, ki a hozzám intézett levél írására jogosult lehetne. Nagysád neve teljesen ismeretlen előttem s igazán nagy szolgálatot tenne nekem Nagysád, ha részletesen értesítene, hol és milyen körülmények között volt szerencsém, esetleg fényképét melyet a legnagyobb diskreció mellett azonnal vissza származtatnék — elküldeni szíveskednék, hogy ily módon jöhessen rá állítása szerint ismeretségünk mikéntjére. B. választát várva vagyok

teljes tisztelettel

Rékássy Imre, b. aljegyző.

Irma magán kívül volt dühe és kétségbeesésében, A kétség vajlon ő e hitvány, ki ily körmönfont csellel akagja lerázni nyakáról, vagy végzetes tévedés, majd meg örjíték. Elhatározá, hát leleplezni s kényszeríteni, hogy szint valjon. Borzasztó levelet irt hát neki, sértegette, jellemtelen gazembernek nevezi, s a hozzá irt szerelmes leveléből idéz, s így ha ő az, kell hogy ráösméren. A pocudó Rékássyhoz kérest intéz, ismeretne meg előéletéből egy s más részletet, mely a valót legjobban s leghamarabb felderitené.

A választ, természetes most még lázasabb izgatottsággal várta, ez kellett, hogy a kétséget, melyben leledzett eloszlassa. Meg is jelent a levél s így szólt.

Tisztelt kisasszony!

Minap hozzám intézett sértő levelére csak annyiban reflektálok, amennyiben tudósítom, miszerint a napokban Darányba érkezem, hogy a dolgot — mely engem becsületemben támad meg — körülményesen megvizsgáljam. Ön végtelenül csalódhatott névrokonomba, hogy ilyen dühös kifakadásokra ragadtatja el magát, s ez esetben megbocsátható, de ne feledje, hogy végzetes tévedés forog fenn, melyet kideríteni van szándékom, s miat e tévedésnek áldozata, szenvedtem méltatlan sértéseket. Önnél teendő látogatásom kezembe adandja a kulcsot a rejtőzködő Rékássy kipuhatólására, hogy magam rajta megtorolhassam.

Tisztelettel

Rékássy Imre.

Hála Istennek még sem ő az! Légy áldva, amiért ezt az elsőnél sokkal nagyobb csapást nem mérted szívemre! Boldogtalan vagyok, hogy elhagyott, de százszor, ezerszer boldogtalanabb volnék, ha őt ennyire aljásnak nem tudom. Ha le kell mondanom is róla, legalább nem kell megvetnem. Alig hangzott el a leány monologizálása, az ajtón kopogást hall s a »szabad« elhangzása után igen csinos, elegáns megjelenésű fiatal ember lép be. Irma után kérdezősködve. Irma az előbbi gondolatok hatása alatt kissé zavartan ugyan, előlép.

— Rékássy Imre vagyok — mond az ifju. — Tisztázuk a helyzetet Nagysád, én vagyok-e

hát az a Rékássy, ki Önt oly csalárdul elhagyta?

Irma alig tudott zavarában és meglepetésében szóhoz jutni. A fiatal ember nyílt, bátor fellépése imponált neki, szigorú, átható tekintete — mely a veséig látszott hatolni — a szégyen pirját kergette arcába.

— Bocsásson meg uram — szölkéztet nyujtva — a sértésekért, miket méltatlanul szenvedett. Igazán nem találok szavakat hálám kifejezésére, amiért engem ideutazása által a legborzasztóbb kétségűl megmentett s egyszersmind lehetővé tette elégtételt adnom, a tőlem szenvedett méltatlan bántódásokért. Mondja, hogy megbocsát s aztán foglaljon helyet, anyám azonnal itthon lesz, hisz a hivatalos órának már vége.

Alig beszélgettek negyedóráig, midőn megjött Kerekesné, ki meglepetve látta leányát egy idegen férfi társaságában.

— Anyám, mondá Irma, Rékássy ur eljött a helyzetet tisztázandó s miután szent a béke köztünk, én meghívtam kedves vendégünkül. Kérlek, foglalj el helyemet, én majd a mentő után nézek.

Vasárnap lévén. Kerekesné a nap hátralevő részét otthon tölté s az ifju alig vevé észre, hogy indulnia kell, oly kellemesen érzé magát a két nő társaságában. Jó benyomás, kedves emlékekkel vált meg a leánytól, ki őt ismeretlenül úgy megsérté. Minden áron felakarta kutatni rejtőzködő névrokonát, de Irma

végre töredelmesen beismerte, hogy ő gyilkolta meg a feleségét.

A gyilkos vallomása.

Juhász a következőket ismerte be:

Mikor a jegyzőtől hazajött, feleségét ott találta a szalmafonatos lóczán ülve; félig-meddig aludt már, mert ittas volt.

Mikor rápirított csapodár magaviselete miatt az asszonyra és szemrehányólag felemeltette előtte a jegyző fenyegető kijelentését, az asszony azzal válaszolt, hogy:

— Bizony jól is tenné, ha megtenné, mert már ugyancsak reád untam!

— De Vincze jobban tetszik ugy-e? förmedt fel Juhász.

— Bizony derekabb ember, meg jobban is szívelhetem, mint téged! vágta vissza az asszony.

Ez a mondás okozta a vesztét.

Juhász egyet sem szólt, hanem a lóczával átellenben levő sarokhoz ment s ott a kofferből borotvát vett elő. Aztán hátra fordult, s mikor látta, hogy az asszonyt elnyomta az alom s hátrahanyatlott fővel üllében aludt, odalépett hozzá és egyetlen metszéssel elvágta a nyakát a bal biccentő izomtól a jobb biccentő izomig.

Az asszony egy hang, egyellen szó nélkül bukott a lóczáról; a földön hördült csak egykettőt. Teste megvonaglott, a nyakából patakzó vérben, aztán vége volt, kiszívott.

A gyilkost ezen vallomása után azonnal letartóztatták és Élesdre kísérték.

A bonczolás.

Élesdről Böhm Jenő vizsgálóbíró rögtön kiment a helyszínére, hol másnap, szombaton délután Sámson Márton és Molnár István orvosok, a Nagyváradról sürgönyileg kihívott Lázár Márton alügyész jelenlétében megejtették a helyszíni vizsgálatot, illetve a bonczolást.

Érdekes szatírája a sorsnak, hogy a bonczolásnál segédkező halottkém maga Vincze András volt, akiért tulajdonképen az egész véres tragédia történt.

Az áldozatot vasárnap temették el általános részvét között.

A gyilkos egyelőre vizsgálati fogságban Élesden marad. A vizsgálat befejeztével, valószínűleg már holnap, azután bekisérik őt Nagyváradra, a kir. ügyészség börtönébe.

mint anyja megirteték vele, az eszmével felhagyni, mivel, — mint mondák — olyan jellemtelen, szőszegő emberrel nem érdemes törődni.

Rékássy igen örült e látogatásnak, melyre oly dühösen indult, s melyről oly kellemes benyomásokkal távozott. Sokat, igen sokat gondolt Irmára, kinek sorsa felkelté szánalmát, majd rokonszenvét s mivel e kettő jó közvetítő, hát nem sokára szerelmét is.

Nem teketóriázott hát sokat, egyenes lelkű ember lévén — hanem egy szép napra ismét beállított Kerekesnéhez, de most nem mint dühös elégtételt kereső sértett fél, hanem mint kérés.

Jolán nem utasította vissza, csak haladékot kért, mondván, ha egy évig mindketten állhatatosak tudnak maradni, úgy beleegyeznek.

Rékássy boldogan utazott haza, hisz' a szeretett leány reményt adott neki, csak a terminust sokalta.

Iрма lassankint kigyógyult csalódásából s a beteges érzélgést felváltá egy új egészséges érzelem. Becsülni tanulta Rékássy s csakhamar szeretni is és alig félt esztendő múlva hívta kedvesét.

Pár hét múlva meg vala rakva a pelyhes, puha kis fészék, melynek buzgó madárkája napsugárról, virágillatról zengett édes dalokat.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 24. A Biharmegyei Casinó közgyűlése d. u. 4 órakor.

Április 30. Berettyó-társulat közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **A bibernok itthon.** Dr. Schlauch Lőrincz bibernok-püspökünk egészsége annyira helyreállott, hogy orvosai megengedték neki az utazást s így tegnap este a gyorsvonattal meg is érkezett székhelyére; de kissé még mindig gyengélkedik s azért néhány napig nem fogad vendégeket.

* **Hazafias ünnepély az ujjvárosi róm. kath. iskolában.** Szépen sikerült ünnepélyt rendezett tegnap a nagyvárad-ujvárosi róm. kath. elemi fiúiskola az 1848. félszázados évfordulója alkalmából. Az ünnepély, melyen a tanítói kar s a tanítóképzede növendékei is részt vettek, a Sz.-László templomban hálaadó isteni tisztelettel kezdődött, melyet dr. Vucskics Gyula plébános, igazgató tartott. Az iskolában az ünnepély a Szózat eléneklésével kezdődött, mely után az igazgató alkalmi beszédet intézett a gyermekekhez a nemzeti ünnep jelentőségéről. A gyermekek felfogásához leereszkedve fejtegette a vívmányokat, melyeket 50 esztendő előtt vívott ki a nemzet. Kiemelte a jobbság felszabadítását, a nemesi kiváltságok megszüntését s azt a nagy eredményt, hogy most már a szorgalmas, becsületes, törekvő tanuló a haza szolgálatában bármily magas állásba juthat. A gyermekek elé állította a hazaszeretet példaképeit: Batthyányt, Széchenyit, Kossuthot és a vitéz honvédeket. Beszédjét a király éltetésével végezte. Majd a gyermekek szavalatai és énekei következtek e sorrend szerint: A hazáról. Szavalta: Békési Lőrincz IV. oszt. tan. A magyar zászló. Szavalja: Szabó Dániel IV. oszt. tan. Mi a haza? Szavalta: Bursák László IV. oszt. tan. Járjatok be... Énekelte az ifjúság. Márczius 15-én Szavalta: Csapó István IV. oszt. tan. Talpra magyar! Szavalta: Olári Gusztáv IV. oszt. tan. Mátyás a szántó. Szavalta: Békési Leó III. oszt. tan. Kinizsi. Szavalta: Kovalik Bandi III. oszt. tan. Hymnus. Énekelte az ifjúság, — mely után befejeztül még néhány buzdító szót intézett az igazgató plébános a tanulókhöz.

* **Az új hadtestparancsnok Nagyváradon.** A jövő hó elején Schwitter János temesvári hadtest-parancsnok Nagyváradra érkezik s szemlét tart az összes Nagyváradon állomásozó közshadseregbeli csapatok fölött.

* **Ünnepély a tanítóképző intézetben.** A helybeli róm. kath. férfi-tanítóképző intézet tegnap, hétfőn ünnepelte meg az 1848-iki törvények szentesítésének 50-ik évfordulóját. Jelen voltak: Nagys. Nogely István igazgató, Oó Mihály, Békésy János és Moyzes Miklós tanárok.

Az ünnepély sorozata a következő volt:

1. *Nemzeti zászló* harmonium kísérettel, előadta az ifjúsági énekkar.
2. *Megnyitó beszéd*, tartotta: Nagys. Nogely István igazgató.
3. *Honszeretet*. Vörösmarti Mihálytól. Szavalta Petrásovits Jenő II. éves t. k. n.
4. *Király-Hymnus*, Mihálovits Ödöntől, harmonium kísérettel mellett 3 hegedűn előadták: Petrásovits Jenő, Eisele Sándor, Orbán János t. k. növendékek.
5. *Alkalmi felolvasás*, tartotta Moyzes Miklós tanár.
6. *Szózat*, Vörösmarti Mihálytól, szavalta Schwarz Gyula I. é. t. k. n.
7. *Honfidal* Petőfi Sándortól, szavalta Müller Gyula I. é. t. k. n.
8. *Hymnus* Erkel Sándortól, harmonium kísérettel előadta az ifjúsági énekkar.

* **A románok husvétja.** Vasárnap, a román husvét első napján a nagyvárad-i gör. kath. székesegyházban délelőtt 9 órakor Pável Mihály püspök misézett a káptalan tagjai és a

központi papság segédlete mellett. Ugyancsak ez alkalommal Pável püspök szép egyházi szónoklatot tartott a nagy számban összegyűlt hívőknek.

* **A nyugdíj-bizottság ülése.** Nagyvárad város nyugdíj-bizottsága tegnap, hétfőn délután ülést tartott, özv. Csobánczy Antalné részére megadták a nyugdíjat, azonkívül több rendőrt nyugdíjaztak és felvettek a jogosultak közzé. A főszámvevő által összeállított nyugdíjalap-számadásokat helyben hagyták.

* **Magyarosító tanítók jutalmazása.** A biharmegyei tankerületi tanító testület ma délután fél 3 órakor tartandó közgyűlésén a tárgysorozatot megelőzőleg Sipos Orbán min. oszt. tanácsos, kir. tanfelügyelő Ertsey Miklós közepesi állami iskolai és Kucsora György ujjpalotai róm. kath. tanítónak a magyar nyelv sikeres tanításáért avallás és közoktatásügyi-miniszter által kiutalt 50—50 frtos jutalom díjakat fogja átadni. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy délelőtt 11 órakor a Népnevelési egyesület helyiségében (Nagyipiaczter közs. polgári fiú iskola épület) Sipos Orbán kir. tanfelügyelő az állami iskolai tanítókkal értekezletet tart.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter dr. Vas Bélát a lugosi pénzügyigazgatóságához ideiglenes fogalmazóvá kinevezte.

* **A koronaszámítás életbeléptetése.** A kiegyezési javaslatokkal egyetemben a kötelező koronaszámításról szóló javaslatot is a legközelebbi napokban a parlament elé terjesztik. A kötelező koronaszámítás időpontjául ebben a javaslatban 1898. évi január elseje van megállapítva. Természetes egyébként, hogy ez időpont attól függ, vajjon addig törvénynyé lehet-e a javaslat.

* **Április 11-ike az iparosiskolában.** Szombaton este 6 órakor Cser János bizottsági tag jelenlétében tartatott meg az ünnepély a váraljai iparosiskolában. A II-ik vegyes 2. osztályba az ünnepély műsora a következő volt: 1. Hymnus. Kölcseitől. Énekeltek az iparosiskolai tanulók. Megnyitó és méltatás. Tartotta: Istvány István osztályfőnök. 3. A haza: Pósa Lajostól Szavalta: Takáts Gyula. 4. A magyarok Istene Petőfi Sándortól. Szavalta: Glück Lipót. 5. Magyar nyelv. Pósa Lajostól. Szavalta: Schwarz Ferencz 6. Ébresztő Bajza Józseftől. Szavalta: Szonopp Gyula. 7. Király és Haza Vörösmarty Tóth dalából. Szavalta: Kiss Kálmán. 8. Ötven év előtt. Fehér Dezsőtől. Szavalta: Bernstein Izidor. 9. Hymnus. — Isten segits! — Vörösmarty Mihálytól. Szavalta: Cete István. 10. Talpra magyar! Petőfi Sándortól. Szavalta: Berényi György.

* **Alaptalan rágalom.** A liberális sajtó nem igen válogat az eszközökben ha az ellen-tábor embereit lejáratni akarja. Néhány nap előtt a Szegedi Híradó nyomán egy olyan hírt közöltek a liberális lapok, — köztük az egyik váradai lap is — mely mélyen sértette Molnár apátnak papi becsületét. A Budapesten megjelenő Függetlenség is közölte e hírt, de meggyőződve annak valótlanágáról, őszintén visszavonja azt a következőképpen:

Molnár János pápai prelátus és országgyűlési képviselőről a minap a kormánypartii Szegedi Híradó egy maliciózus közleményt hozott, amelyről néhány sorban lapunk is megemlékezett, tulajdonképen és kizárólag azzal a tendenciával, hogy elítélje a felhivatalos sajtónak azt az eléggé meg nem bélyegezhető rut szokását, hogy válogatás nélkül minden piaci pletykát — nem keresve, hogy van-e annak valami alapja, vagy nincs-e, közérdekű-e avagy szorosán a magánélet köréből való — mohó kárörömmel a nyilvánosság elé hurezol, mihelyt ellenzéki politikusról van szó. Annál inkább kötelességünknek tartjuk ezt kijelenteni, hogy mivel véletlenül alkalmunk volt teljesen hiteles bizonyítékokból meggyőződni, hogy a Szegedi Híradó említett híre vakmerő és szemérmellen

koholmány, ami felől különben amugy sem tápláltunk semmi kétséget.

* **Diszes temetés.** Vasárnap délután nagy részvét mellett temették el **Ujváry Zsigmond** pénzügyi titkár nejét. A kir. pénzügyigazgatóság tisztikara teljes számban s előkelő nagyszámú közönség kísérte örök nyugalomra az elhunyt derék nőt. A gyászszertartást **Dencs János t.** kanonok végezte, **Pák Emil** és **Kópis József s.** lelkészek segédlete mellett. A koporsót elborították a szebbnél-szebb koszorúk.

* **A Szücs-család gyásza.** Egy köztisztelőben álló uri családot ért legujabban gyász. A szerető feleséget és a gondos anyát ragadta el tőlük a kegyetlen végzet. A család által kiadott gyászjelentés így szól: Szücs Albertsaját és gyermekei: Ernő, Irén, Ottil, Biró Gyula takarékpénztári igazgató, mint egyetlen fivér nevében fájdalom-dult szívvel tudatja forrón szeretett nejének **Szücs Albertné** született **Biró Rizának** folyó évi ápril hó 18-án délelőtt 1/2 12 órakor, élete 40-ik boldog házasságának 19-ik évében hosszú kintelen szenvedés és a haldoklók szentségének ajtatos felvétele után, az urban történt esendes elhunytát. Az üdvözültnek földi részei 1898 évi ápril hó 20-ik napján, délelőtt 1/2 10 órakor, Kőfaragó-utca 862. sz. sajtól a nagyváradi-olasz r. k. plebánia templomban tartandó engesztelő szentmiseáldozat bemutatása után fognak a nagyváradi-olasz r. k. közös temetőben örök nyugalomra helyezni. Mely végítességtételre az elhunyt roknai, baránoi és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad 1898. ápril hó 18.

* **Luteránus lelkész választás.** Vasárnap délelőtt történt meg a helybeli luteránus egyházban a lelkész választás, **Maternyi János** egyházfelügyelő elnöklésével. A lelkészi állásra egyetlen egy komoly jelölt volt, **Maternyi Imre** helyettes lelkész, aki már több mint egy éve vezeti az egyház ügyét a hívők általános megelégedésére. A választás egyhangú volt, a hívek egyhangulag választották meg **Maternyt**, akiben az egyház buzgó, lelkiismeretes s kiváló lelkészt kapott. A megválasztotta a megválasztás után a templomban mindjárt megtartotta program beszédjét, amelyben előadta azokat a dolgokat, amelyeket keresztül akar vinni, s amelyeket szem előtt fog tartani. A szépen sikerült beszéd általános tetszést keltett. Este a Zöldfában bankett volt a fiatal lelkész tiszteletére.

* **A tisztikar kegyeleto.** Az elmúlt év december havában a gyakorlótéren szerencsétlen véget ért 7. huszárezred egyik őrmestere: **Király József.** A derék ember mintaképe volt a jó katonának s hosszú szolgálata alatt sok kitüntetésben részesült. A múlt év december 1-én a gyakorlótérről vonultak haza, midőn a lovon szívszélhűdés érte. A tisztikar a jó katona sírjára diszes emlékkövet állíttatott s vasárnap **Stöhr Alfréd** ezredes, a huszárezred parancsnoka, több tiszt kíséretében megtekintette a síremléket, melynek felirata a következő:

Itt nyugszik **Király József** őrmester, aki életének 52-ik évében, az 1897. év december hó 1-én szolgálatának teljesítésében mint derék huszár a nyeregben hunyt el. A felejthetetlen elhunytat szeretett gyászoló özvegy és nevelt fia **Lajos** siratja. A cs. és kir. II. Vilmos német császár és Poroszország királya nevével viselő 7. huszárezred tisztikara öreg bajtársuknak.

* **Ludas Matyi szerzőjének emléktáblája.** A debreczeni Csokonai-kör diszes emléktáblával jelölte meg azt a házat, melyben a **Fazekas Mihály**, a **Ludas Matyi** szerzője élt és meghalt. Az ünnepély délután négy órakor a főtéren levő kereskedelmi és iparbank palotájára előt volt, de azért óriási közönség gyűlt össze. A debreczeni dalárda elénekelt a Hymnust, mely után **Széll Farkas** kir. táblai helyettes elnök, a Csokonai kör érdemes elnöke az ünnepélyt lelkes, szép beszédben megnyitotta, majd **Géres Kálmán** alelnök mondta el magvas emlékbeszédét, méltatva a költőt,

a bölcsészt, az embert, a hazafit és a népszabadságért hevülő magas röptű szellemet. Ezután **Benede János**, a kör titkára szavalt a **Ludas Matyi** szülőháza című költeményt. Közben a közönség éljenzése közben lehullott a lepel a diszes márványtábláról, melyet **Tóth András** debreczeni születésű művész készített. A barokk-stílusú táblát hat bronz dombormű ékesíti, valamennyi egy jelenetet ábrázol a »Ludas Matyi« című költeményből. Végül **Sextina Lajos**, a háztulajdonos bank elnökgazgatója átvette az emléktáblát megőrzés és gondozás végett s záradékul a dalárda elénekelt a »Tihanyi-echoé«.

* **Uj román tolmács.** A nagyváradi kir. törvényszék ifj. **Erdély Jánost** a belényesi kir. járásbíróshoz állandó hites tolmácscskáinevezte.

* **Elgázolt urinő.** Vasárnap a reggeli órákban a Szt-János utca elején egy vigyázatlan bérkocsis elgázolt egy éltet urinőt, aki az elgázolás következtében súlyos zúzódásokat szenvedett. A vigyázatlan kocsis a tett színhelyéről elmenekült, azonban a rendőrség csak hamar elfogta és feljelentette. Valóban már egyszer ideje volna, hogy a rendőrség erélyesen lépjen fel a bérkocsisok és biciklisták ellen, akik a szűkebb utcákban vágatva mennek úgy, hogy a közbiztonságot minduntalan veszélyeztetik, sőt a biciklisták újabb a köztéren és járdákon — a hol pedig a biciklizés tiltva van — mindenütt bicikliznek. Felhívjuk erre a közvéleményre a rendőrség figyelmét.

* **Egy rossz tréfáért.** Kereskedősegéd volt **Vésztor** községben, Békésmegyében, **Klein Jakab**nak hívják. Nem régiben a budapesti szociálista-gyűlésekről olvasván az újságban, az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy — mint ő mondja, tréfából és most már elismeri, rossz tréfából — levelező lapot írjon az egyik fővárosi ismert szociálistának és kérdezősködjék tőle a szociálistizmus mivoltáról. E levelezőlap alapján, így mondja, kintásították őt két évre **Vésztor**ról és az egész szeghalmi járásból. Most a fővárosban van már egy hét óta, de nem tud állást kapni, a pénze elfogyott, **Vésztor**re pedig nem mehet vissza, holott a főnöke szívesen visszavenné.

* **Kitüntetett magkereskedő.** **Mauthner** Ödön fővárosi magkereskedőnek az orosz czár a Szt. Anna rend III. oszt. rendjelét adományozta. **Mauthner** magyar magvakat állított ki a pétervári kertészeti kiállításon és kiállítása ott általános elismerésben részesült.

* **Megsonkított posta-szekrények.** Az utóbbi időben a posta-szekrényeknek a levelek kivevésének idejét mutató táblácskák, nap-nap után tűnedeznek, úgy, hogy ma már alig van szekrény amelyben még volna ilyen tábla. A posta igazgatóság a dolognak utána járt és rájött, hogy a szekrényekből a táblácskákat éretlen iskolás gyerekek szedik ki, azonban olyan ügyesen, hogy egyet sem lehetett idáig megcsipni. A rendőrség nyomoz, mert a táblácskák eltűnése igen kellemetlen a közönségre nézve.

* **Uj beosztás.** A kereskedelmi miniszter értesítette Biharvármegye közönségét, hogy **Dencsháza** a községet a saápi posta-távirda és távbeszélő hivatal köréből a bihartordai kézbesítő körbe kebelezte be.

* **Felsült szociálisták.** **Zsákai** róliják lapunknak, hogy a községben igen elszaporodott a szociálisták száma. Most levannak hangolva, mert az igazgató csemege, a szociálista újság elmaradt, mivel a szerkesztője **Várkonyi István** bujdosik valahol a börtön elől. A zsákai szociálisták a nyáron aratás nélkül lesznek, mert a gr. **Rhédey-féle** nagybirtok bérlője a többi községekből szerződött aratókat. A zsákai szociálisták ugyanis olyan magas részt

kivántak, hogy a birtokosok azt nem adhatták meg. Most aztán egymást okolják azért, hogy lemaradtak az aratásról.

* **Belefult a kutba.** Hegyközujlakról írja tudósítónk, hogy egy szegény asszony: **Tóth Lajosné** belefult a kutba. Korán reggel vizet meríteni ment az udvaron levő kutból. A lába valószínűleg megcsuszott s fejfel lefele, belezuhant a kutba. Mire észrevették, már meg volt halva. A véletlen szerencsétlenséget igazolja az a körülmény, hogy a vizes edényt is a kutban találták meg.

* **Nincs nyugalom az országban.** Legalább erre hagynak következtetni azok a kis czédulák, melyeket városunkba csempésztek a budapesti szociálisták. Vasárnap ugyanis valaki titokban az egész várost elárasztotta a következő szövegű czédulácskákkal:

Nem lesz addig nyugalom
Magyarországon, míg az

általános és titkos
választói jog

törvénybe iktatva nincs!

Ezek a kis ártatlan czédulácskák Budapesten készültek és így határozatlan állíthatjuk, hogy a fővárosi agitátoroknak városunkban is vannak hívei, kik az ilyen alkalmakkor segédkezet nyújtanak. Ezek a nyomtatványok, illetve az általános választói jog követelésén nem ütközünk meg, sőt jogosnak is tartjuk azt, de azért nem mulaszthatjuk el felhívni az illetékes hatóság figyelmét, mert majd veszedelmesebb iratokat is csempészhetnek be hozzánk ily módon.

* **Elveszett.** Vasárnap este, **Uri-utca** elején egy hosszukás békaosont nyelű szemüveg (lorgnesz) elveszvé, — a megtaláló kéretik, hogy **Uri-utca 401/2. a. u.** háznál kézbesíteni sziveskedjék illő jutalom mellett.

* **Műkincs Körözs-Réven.** Irigykedve tekinthet a világ szemé **Körözs-Rév** felé, mert olyan műképet üdvözölhet határában, mely méltó büszkesége lehet a lakoságnak, de különösen **Retezár Izsák** úr salonjának. Özv. **Etsedy Albert**, városunk tájkép festője ismét kisorsolt egy »műremeket« és a szerencsés nyerő **Retezár Izsák** körözs-révi postamester lett, **Vezpázia** névvel. Büszkén fogja majd hirdetni nevezett községben az öreg **Etsedy Albert**nek, az ásó-kapa feltalálójának »művészetét«!

A joghallgatók április 23-iki felolvasó-estéje.

Borus kedvem volt; — valami cinikus kedvetlenség vett rajtam erőt, sétáltam anélkül, hogy bármit is észrevettem volna.

Egyszerre csak erélyesen ragadja meg valaki vállamról hanyagul lefógló felöltőmet, s dühös kifakadásomra nevetve engesztel ki, egy kis rózsaszin, illatos levélkével, melyet a szerkesztő ur küld átoltvasás végett nekem.

Hangzik pedig e levél eképpen:

Igen tisztelt szerkesztő Ur!

Nem tudom, hogy ki az a G. ur, aki előre megírta hízegő kritikáját a leendő felolvasó estély szereplőiről, de azért meg merem neki írni, hogy előzetes kritikáját nem fogadom el, mert a joghallgatók lehetnek ugyan derék gyerekek(?) de nem az ő, sem a két nő szépség kedvéért nem szállanak le a muzsák, s babérlevelet sem hoznak, mert bizony őket nem lehet szép szóval odacsalogatni, mint minket, sem a babért, nem lehet megrendelni **Jelineknél**, mint az illatos kis csokrétákat, melyeket néha-néha(?) küldözgetnek nekünk.

Nyugta után dicsérjük a napot! Jó?

J.

No hát akárki írta ezt a levelet, legyen bármilyen szép, bármilyen szellemes is, de én megfellek neki.

Először is, ha nekem mer írni valamit, hát ne az igen tisztelt Szerkesztő urat zavarja bokros teendői közepett, de írjon nekem postarostante, s hívja fel figyelmemet a »Tiszántul« hirdetési rovatában.

Másodszor, ha mer valamit, akkor írja ki a nevét.

(S harmadszor, írjon helyesen magyarul, ne csak szépen, hogy ne legyen kénytelen, eddig egyetlen levelet egy fél óra hosszáig sajtó alá rendezni. Ez csak zárjel között legyen mondva.)

S ha így tett volna, akkor megmondanám, hogy a muzsák alatt maguk rejtőznek, illetve maga is, s megmondanám, hogy igenis megérdemlik a babért az előre is megdicsért szereplők és mondanék még sokat, de így csak egyszerűen ideiglatom a műsort:

1. Elnöki megnyitó, tartja *Örley Dénes*.
2. »A titkárok«, írta és felolvassa *Thury László*.
3. »Szép Ilonka«, melodráma, írta: *Vörösmarthy*. Zenére alkalmazta: *Ernyi*. Előadják: *Korda Boriska* és *Géczy Irénke* kisasszonyok.
4. Költemények, írta és felolvassa: *Medvigy Gábor*.
5. Ernst: »Elegia«-ja és *Hubay Jenő* »I. Csárdajelenete«. Előadják hegedűn: *Bárdos Ödön*, zongorán *Millye Gyula*.
6. »Pán halála«, írta: *Reviczky Gyula*, szavalja: *Fráter Pál*.

És most, amikor elolvasta a műsort, remélem, hogy osztja az én előzetes, nem »hizelgő«, de igaz kritikámat kedves J. és el fog jönni maga is, hogy ezt kifejezésre is juttassa, el fog jönni, hogy nyugtával is dicsérik a napot. Jó? *G.*

SZINHÁZ.

A harmadik műkedvelői előadás.

Vasárnap este adták elő a nagyváradi iparos ifjak harmadszor a Gyimesi-vadvirág népszimfiumet, zsúfolt ház előtt, örvendetes sikerrel.

Ugy látszik nagyon gyümölcsözően használtak fel azt az időt, a mely a hétfői második előadástól a most vasárnapig rendelkezésükre állott. Mert mindazon félszegség és gyengeség, a melyről multkor két előadásuk alkalmával, nem örömmel, de mégis megemlékeztünk, kipallérozódva, elsimitva és megjavítva, most csak az általános össziker emeléséhez járult.

Igy a főszereplők sokkal több jót és több jobbat nyújtottak, az összejelenetek pedig sikerültebbek voltak, mint valaha. A rendező sokat módosított, a multkor előadásokon okulva. Így kihagyta azt a bizonyos második felvonásbeli éneket (Mária belépőjét), de módosított az az ugyanitt előforduló vég jeleneten is. A zenekar valósággal önmagát múlta felül, oly ügyesen és oly gondal játszott.

A Csuráké, Magdolna, Mária (ki gyönyörű csokrot is kapott) a két násznagy kitűnő dolgot produkáltak, de dicsérettel emlékezhetünk meg majd minden szereplőről. Különösen a nyoszolyó leányok voltak kedvesek. A kosztümök kifogástalanok, a scenikai rendezés páratlanul ügyes volt. Megemlítjük, hogy az első felvonás oly frappáns hatású volt, hogy bizony professzionátus színészek is büszkék lehetnének ilyen sikerre. Vége-hossza nem volt a derűtségnek és a tapsnak. A színházban különben nagy számmal láttuk képviselve a város előkelőbb elemét is. Többször a lámpák elé hívták *Adorján Emil* dr-t, a jeles tehetségű rendezőt, akit az iparos ifjuság különben szép író-készlettel lepelt meg; mink csak szerencsét kívánhatunk neki az előadás szép erkölcsi sikeréhez.

ZENE és MŰVESZET.

A nyitányos zeneiskola növendékei hosszadalmas zenekísérettel tartottak vasárnap délután. A 16 számból álló műsor három száma volt különösen jó, *Fényes Márta* és *Vojt Ervin* hegedűjátéka, különösen az előbbi tiszta és tökéletes játéka, azonfelül pedig *Ló-*

rincz Riza éneke, — ritkán hallani ily kedves szopránhangot. Nem az iskola, nem, az nem látszott; hanem szívből megtapsolta azt a bájos fiatal gyermeket mindenki és négyszer a podiumra is hívták, — mert ki ne hallaná szívesen az üde, szépen csengő tiszta hangot, a mely ily lágy, ily hajlékony és ily kitűnő? A terem különben tulontul tömve volt. Ugy látszik a kiadott és eladott jegyek nem állanak arányban a székek számával. Ez ismételt eset ám! Hány-szor ismétlődik még majd?

IPARÜGY.

A betegsegélyző pénztár igazgatósági ülése.

A Nagyváradi Ipartestület Betegsegélyző Pénztár igazgatósága f. hó 17-én ülést tartott, melynek lefolyásáról a következőket közöljük; A tudomásul vett elnökségi jelentés után felolvasatott a pénztári jelentés, mely szerint a pénztár az ülések napjáiig, a mult évi 1624 frt 67 kr maradvánnyal együtt bevételezett 2665 frt 89 krt, kiadott a f. évben 3018 frt 07 krt. A pénztár összes pénzkészlete pedig az elhelyezett 2017 frt 05 kr tart. tőkével együtt 2664 frt 87 kr.

A pénztári jelentés tudomásul vétetett. Az előterjesztett költségeloirányzat változtatás nélkül, egyhangulag elfogadtattott. Az első rendes közgyűlést követő igazgatósági ülésen megalakítani szokott fegyelmi és vegyes bizottságba a következők választottak meg: a fegyelmi bizottságba: *Sziládky Ernő*, *Szolgá Ferencz*, *Hoedl János*, *Orenics Alajos*, *Mónus Sándor*; a vegyes bizottságba: *Bogdán József* és az előbb nevezettek.

Az elnökség betérjesztette a keresk. m. kir. miniszteriumnak az ipartestület tagjainál alkalmazott napszámok mely pénztárhoz jelentése tárgyában kelt 3030. sz. rendeletét. Egyben tudomásul adta az elnökség, hogy a rendelet folytán szükségessé vált intézkedések folyamatba tetettek.

A rendelet örömmel s az intézkedések helyeslőleg tudomásul vétettek.

Az elnök jelentette, hogy a betegellenőr és szolgai állásra alkalmazott *Batári Gyulát* a következő két évre ismét kinevezte. Bemutatta egyszersmind a kinevezési okmányt.

Az igazgatóság az elnök intézkedését helyben hagyta.

Következett ezután az olaszii kerületben megüresedett orvosi állás betöltése. A benyújtott pályázati kérvények felolvasása után az olaszii kerület orvosul dr. *Szöllösi Ernő* egyhangulag megválasztott. A pénztár új orvosa működését a jövő hó 1-én kezdi ugyan meg, azonban a pénztár tagjának már is tudomására hozzuk, hogy dr. *Szöllösi Ernő* pénztári orvos Olaszii városrészen, a *Bömer-téren* levő *Grunwald* házában lakik.

Előterjesztetett *Grunwald Zoltán* és *Robicsk Bernát* pénztári tagok gyógyköltség kiutalás iránti kérelme.

Mind a két kérvény a benyújtókra nézve kedvező elintéztést nyert.

EGYESÜLETEK.

A kerékpár-egylet közgyűlése. A nagyváradi kerékpár-egylet ápr. hó 27-én tartja meg közgyűlését. Erre vonatkozólag a következő meghívót vettük:

A nagyváradi kerékpár-egylet f. hó 27-én, szerdán délután 5 órakor sportpavillon nagyteremben megtartja rendes közgyűlését, melyre az egylet t. tagjait ezennel meghívjuk. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Évi jelentés. 2. A menet-parancsnok jelentése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Titkár választás. 5. Három számvizsgáló bizottsági tag választás. 6. Esetleges indítványok tárgyalása. Nagyvár. d. 1898. ápr. 18. Kunz Gusztáv elnök. Dr. Kurländer Ede titkár.

Az egylet elnöksége ezuttal arról értesíti a tagokat, hogy a rendes összejövetelek f. hó 20-ától kezdve minden szerdán megtartatnak. Az elnökség felkéri a tagokat, hogy ezeken az összejöveteleken minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek.

Igazságszolgáltatás.

Elítelt vasúti tolvaj.

Egy fiatal még alig tizenkét éves figyermek állott tegnap a törvényszék előtt, ahol fiatal kora daczára tegnap már harmadizben ítelték el lopásért. A fiatal ember neve és tette ismerős a váradi közönség előtt, amennyiben két hónappal ezelőtt sokszor irtunk róla. *Tessler Zalfin*ak hívják a fiatal gonosztevőt, aki február 6-án éjjel meglopott a vasúton egy magát megnevezni nem óhajtó embert, akitől ellopott 15 frtot. Az utas a lopást észrevette, azonban már későn, mert a tolvaj útközben leszállott. A rendőrség — úgy a váradi, mint a budapest, — kereste a tolvajt, de hiába míg végre a véletlen kézrekerítette a rafinirozott vasúti tolvajt.

A vasúti vendéglőben u. i. február elején latartóztattak egy fiatal gyereket, a ki feltűnő módon költötte a pénzt és mikor igazolásra felszólították, magát igazolni nem tudta s ezért bevitték a rendőrségre.

A beszállítás után néhány percz múlva megérkezett az éjjeli budapesti vonat, amelyen egy budapesti detektiv is jött aki előadta, hogy a vasúti tolvajt keresi és a rendőröknek elmondta hogyan nézett ki a gyanúsított egyén.

Az egyik rendőr az elbeszélés után azonnal gyanúba vette a letartóztatott *Tesslert* és ezt elmondta a detektivnek is, aki így utazását megszakította és még az éj folyamán kihallgatta *Tesslert*, aki rövid tagadás után be is ismerte tettét, azonban azt állította, hogy a lopásra őt egy más ember biztatta aki szintén a vasúton utazott és aki a pénzből neki csak 5 frtot adott.

Ilyen körülmények között azután *Tesslert* fogva tartották és mindjárt másnap átkisérték az ügyészséghez, ahol azután oda módosította vallomását, hogy a lopást magától követte el, arra őt senki sem biztatta.

A törvényszék a vádlottat vádalá helyezte s tegnap már ítéltek is felette.

A törvényszék elnöke *Millye Gyula* volt, míg a vádhatóságot maga a kir. ügyész dr. *Perjéssy Mihály* képviselte.

A fiatal vádlott, aki saját bevallása szerint 12 éves mult, a törvényszék előtt bevallotta a lopást, meg azt is, hogy már előzőleg két ízben volt lopásért büntetve *Kolozsvárt* és pedig mindkétszer a mult esztendőben, május 14-én, amikor három napra és augusztus 26-án, amikor két hónapra ítelték el.

A bizonyítási eljárás befejezése után az ügyész vádbeszédjében fejtegette a vádlott bűnösségét. Beszédje végén kérte a törvényszéket, hogy mondja ki a bűnöst és tekintettel fiatal korára a javító intézetbe küldje.

A törvényszék rövid tanácskozás után a romlott gyermeket nyolc hónapi börtönnre ítélte, amelyből egy hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett; azonban az ügyész indítványát a javító intézetre vonatkozólag mellőzte.

A vádlott belenyugodott az ítéletbe, azonban az ügyész felebbezett, indítványának a mellőzéséért, különben a büntetésbe belenyugodott.

Gyilkosság Ráczevén. Husvét viradóra fölakasztatva találták lakásán *Ráczevén, Gráner János* öreg molnárt, kit fiatal felesége, aki egy fiatal czipészlegénnyel folytatott bensőbb természetű szerelmi viszonyt, annak rendje és módja szerint elíratott. A haláleset gyanusnak tűnt föl s a pestvidéki kir. törvényszék utasítására a ráczevei kir. járásbíróság megindította a bűnügyi vizsgálatot, mely meglepő eredményre jutott. Konstatálták ugyanis az orvo-

sok, hogy az öreg molnárt előbb megölték s csak azután akasztották föl. A fölmerült gyanuok alapján a kir. járásbírósa most lelatoltatta Gráner János özvegyét s ellene folytatja a vizsgálatot.

Kossuth Ferencz fogsága. Megirtuk annak idején, hogy a budapesti kir. törvényszék Kossuth Ferencz országos képviselőt 3 napi fogházra ítélte azon párbajért, melyet a múlt év őszén Ugron Gábor földbirtokossal vivott. Ugron t. szintén elítélték, s büntetését már két hónap előtt kitöltötte a pestvidéki törvényszék fogházában. Itt ülte le büntetését Kossuth is, az igazságügy miniszter engedelméből, s ma reggel 9 órakor jelentkezett is. Geguss Gusztáv kir. ügyésznél a büntetés megkezdése végett. Geguss átadta őt Jankovich Kalmán fogházfelügyelőnek, ki Kossuthot abba a szobába helyezte el, hol már előbb Atzél Béla br. és Ugron Gábor töltötték ki büntetésüket.

TÁVIRATOK.

A kvótabizottság megalakult.

Budapest, április 18. (Saját tud. táv.)
A kvótabizottság ma megalakult. Elnök: Szél Kalmán, alelnök: Falk Miksa lett.

A kiegyezésről.

Bécs, ápril 18. (Saját tud. távirata.)
A kiegyezésről szóló törvényjavaslatot szerdán terjesztik az osztrák parlament elé.

A kelet-ázsiai kérdés.

Budapest, április 18. (Saját tud. táv.)
Londonból sürgönyzik: A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből, Seymour altengernagy, a kínai vizeken levő brit hajóraj parancsnoka három más tiszttel tegnap kihallgatása volt a cunli-yamenben. A tisztek azután Tien-Csinbe mentek.

A bécsi jubileumi kiállítás.

Bécs, április 18 (Saját tud. táv.)
Thun gróf miniszterelnök tegnap megtekintette a kiállítási építkezéseket és igen dicsérőleg nyilatkozott azok nagyszabásu volta felől. A kiállítási bizottság felhívást intéz Bécs város lakosságához, hogy Ő felsége útján, a melyen a Hofburgból a kiállításba megy, a megnyitáskor május 7-én, d. u. 3 órakor sorfalat képezzen, a melyen számos testület vesz részt.

A királyné utazása.

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. táv.)
Bad-Kissingenből írják: Erzsébet császárné és királyné ma reggel 6 óra 35 perczkor ide érkezett.

Földrengés.

Budapest, ápril 18. (Saj. tud. táv.)
Laibachból távirják: Ma éjjel 11 óra 50 perczkor itt meglehetősen erős földrengést észleltek, amely 2 másod perczig tartott és dél-északi irányu volt. A földrengés kárt nem okozott.

Eskütétel a király kezébe.

Bécs, április 18. (Saját tud. távirata.)
Az általános kihallgatás előtt tették le ő Felsége kezébe Missia görzi és Jeglitz laibachi hercegpüspökök a püspöki, valamint Bylandi, Rheydt és Ruber miniszterek, továbbá Szécsen gróf külügyminiszteriumi osztályfőnök a titkos tanácsosi esküt.

A Zola-ügy.

Páris, április 18. (Saját tud. táv.)
A »Petit Journal« értesülése szerint Zola tanuinak lajsdromába az Ördög-szigetere internált Dreyfus Alfrédot is felvette.

KÖZGAZDASÁG.

Az országos szövetkezeti szervezet elnöke.
A »Politikai Hetiszemle« értesülése szerint a megalkotandó országos szövetkezet élére királyi aktussal kinevezendő elnökül Károlyi Sándor gróf van kiszemelve. Ha Károlyi Sándor gróf nem fogadná el az elnöki tisztséget, akkor Bethlen András grófot, esetleg Schmidt József miniszteri tanácsost, az ezredéves kiállítás igazgatóját fogják kinevezni. Az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatójává jelölve vannak: Hajós József, Biró Zsigmond és Bernát István, mindhármán a szövetkezeti eszme kipróbált munkásai. A törvényben megállapított kormánybiztosi állásra minden valószínűség szerint Nagy Ferencz dr.-t nevezik ki.

A fekete körösi armentesítő társulat megtartotta tavaszi rendes közgyűlését, saját helyiségében, gróf Tisza István társulati elnök vezetésével. Jelen voltak a tanácskozást vezető elnökön kívül: gróf Tisza Kalmán alelnök, báró Bors Frigyes, Lovassy Ferencz, Baranovics Ferencz, Kovács Béla püspökségi főügyész, dr. Haán Béla, Ladics György a gr. Almásy és Wenkheim uradalmak jogi képviselője, Markovics Antal Zakar István, Szikszay Lajos, Roxin Miklós, Tóth Lajos Sarkad város főbírája, Stenacker Gábor folyamammérnöki hivatali főnök Nagy Márton járási főszolgabíró, Leids Henrik társulati igazgató-főmérnök, Lazarovics Gábor szakasz mérnök, Müller György társulati titkár s még igen számosan az érdekeltség köréből. Mindenekelőtt felolvastatták és tudomásul vétetett az igazgató-főmérnök időszaki jelentése a társulat 1897. évi működéséről, a múlt évben végrehajtott belvizmunkálatokról, a múlt évi bevételekről és kiadásokról. Ezután a tisztavölgyi társulat gyűlésére képviselőül gr. Tisza István elnök választott meg és kéretett fel. Majd a fegyelmi választmány alakított meg, még pedig gróf Tisza Kalmán elnöklete alatt Ladics György és Kovács Béla rendes tagokból, valamint Lovassy Ferencz és Markovics Antal pótagokból. Következtek ezután a ministeri leiratok s folyó ügyek. Legérdekesebb pontja volt a tárgysorozatnak az igazgatói jelentés az 1898. évi ápril hó elején elvonult árvizről, mely mint tudjuk megközelítette az eddigi legmagasabb vizállást, az 1890-ikét és ennek daczára árviz károsodástól az érdekeltség megkíméltetett a társulati tisztikar és társulati közegek valóban önfeláldozó ügybuzgósága következtében, melyet a hatóság is melegen támogatott. A hatóság részéről tapasztalt ezen érdeklődésért a társulat jegyzőkönyvében fejezte ki elismerését Nagy Márton járási főszolgabírónak, ki mindvégig személyesen jelen volt az árvédekezés folyamán a veszélyeztetett pontokon, továbbá Szécsen Antal szalontai városi mérnöknek és Bróda Kalmán bajji községi jegyzőnek. Ezzel a közgyűlés tárgysorozata ki merítettén a közgyűlés berekesztetett.

TÓZSDE.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Gabonatözsde.

Készáru búzában az irányzat szilárd volt.

Határidők.

Budapest, április 18.

Buza ősze	— — — — —	9.56
Buza tavaszra	— — — — —	12.66
Tengeri	— — — — —	12.34
Rozs ősze	— — — — —	8.65
Zab ősze	— — — — —	5.37

Értéktözsde

Az irányzat szilárd.

Budapest, április 18.

Déli vasut	— — — — —	353.60
Rimamurányi	— — — — —	253.—
Magyar jelzőlog	— — — — —	242.60

Magyar leszámítoló	— — — — —	252.1/2
Iparbank	— — — — —	101.25
Budapest közuti	— — — — —	401.1/2
Kereskedelmi bank	— — — — —	1404.—
Villamos vasut	— — — — —	272.—
Salgótarjáni	— — — — —	620.—
Waggon-kölcsön	— — — — —	038.26

Bécs, április 18.

Az irányzat szilárd.

Osztr. hitel	— — — — —	855.1/2
Magyar hitel	— — — — —	874.1/2
Allamvasut	— — — — —	342.50
Birodalmi márka	— — — — —	58.82

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktözsden 1898 április 18-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	121.—
Magyar koronajárdék	— — — — —	99.20
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	119.25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — —	100.45
Magyar keleti vasuti államkötvény 1878-ból	— — — — —	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — — — —	97.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	— — — — —	100.60
Horvát-szlavon föld terhermentesítési kötvény	— — — — —	97.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölcsön	— — — — —	160.—
Liszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcson	— — — — —	140.—
Osztrák járadék papirban	— — — — —	101.75
Osztrák járadék ezüstben	— — — — —	101.75
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	121.53
Osztrák korona járadék	— — — — —	101.76
1860. Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	143.25
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	920.—
Magyar hitelbank részvény	— — — — —	375.25
Osztr. k. hitelintézet részvény	— — — — —	355.—
Páris vista	— — — — —	344.50
20 márkás arany	— — — — —	951.—
Német birodalmi márka	— — — — —	58.75
London vista	— — — — —	120.45
Páris vista	— — — — —	47.70
20 márkás arany	— — — — —	11.74

A szorokszótóért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

NYILTTÉR.

Tisztán kezelt pergetett

CSEMEGE MÉZEM

kizárólagos elárúsításával Nagy-Váradon ezentul **Kádár János** ur füszerkereskedése a **Vereskeresztthez** foglalkozik, igen kérem t. cz. vevőimet becses megrendeléseiket hozzá intézni. **1 kgr. pergetett méz ára 50 kr. üveggel 70 kr.**

Sályi, 1898 április hó.
BENCSIK SÁNDOR.

Jelzőlogkölcson

filoxera által elpusztított szőlők ujonani befásítására 5%, termő szőlőkre 5%, városi és nagyközségbeli házakra 5 és 6%-ra.

Földbirtokra:

65 évi törlesztésre	4 1/2%
63 1/2 « » » »	4 1/2%
50 évi törlesztésre	5 %
30—40 évi törlesztésre	6 %
20—30 évi törlesztésre	7% mellett

ajánl és felvilágosítást nyujt 20 kr. válasz bélyeg ellenében **Horváth Ede**
64 18—0 **Pilis-Csabán.**

Különlegességek:

Nyakkendők

és

zsebkendőkben.

UJ URI

Patent

BICZIKLI

cipők egyedüli raktára.

DIVATÁRUHÁZ

EIGNER EDE Nagyvárad, Zöldfa-utcza.

Van szerencsém a t. czimü közönség nagybecsü tudomására hozni, hogy a Zöldfa-utczában, ifj. Weisz Bernáth czéggel szemben — egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

uri divat és cipő-üzletet

nyitottam.

Raktárom állandó tárháza lesz a legutolsó divatnak megfelelő minden a szakmamba vágó cikkeknek, u. m.

cipők minden kivitelben,

angol és olasz kalapok, nyakkendők, fehérneműek,

satén és selyem ingek,

zsebkendők, harisnyák, esőernyők,

SÉTABOTOK,

111 9-10

francia és angol illatszerek, pénz- és szivar-tárczák,

ing- és kezelő-gombok, keztyük,

utazó bőröndök és kézi táskáknak stb.

legnagyobb választékban.

Számos éven át e téren szerzett tapasztalataim, valamint olcsó bevásárlási forrásaim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat, mint

a legjobbat a legjutányosabb árban

bocsáthatom t. vevőim rendelkezésére. — Szolid üzleti elveimmal pedig oda fogok hatni, hogy t. vevőimet mindenkor és minden tekintetben kielégíthessem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Legujabb

angol

KALAPOK.

kiváló tisztelettel

EIGNER EDE.

Valódi

francia

ILLATSZEREK.